Algemene beschouwing ChristenUnie-SGP fractie bij de begroting 2022 e.v.

Meneer de Voorzitter, leden van de raad van de Gemeente Westland, college van B & W,

Voorwoord

De MJB 2022 e.v. begint met de woorden:
Nieuw perspectief in een onzekere tijd
Enkele, voor de Christenunie-SGP fractie, aansprekende zaken worden hierna kort uitgelicht.

"*Corona heeft een onvoorstelbaar grote impact. Vele Westlanders, ondernemers en organisaties werden geraakt. Door persoonlijk verlies van naasten, ziekte, verlies van werk en inkomen, omzetverlies, faillissement en beperkingen in het maatschappelijke leven. Wat begon als een gezondheidscrisis werd een sociale en economische crisis die geen precedent kende. Verder werken aan het herstel daarvan blijft ook in 2022 van belang.*

Tegelijkertijd hebben we net als andere gemeenten zorgen over de financiën. Met name omdat er steeds meer taken zonder budget aan gemeenten worden overgedragen. Dat het zo niet langer kan, is op allerlei manieren en in diverse rapporten onderbouwd en wordt door vele partijen onderschreven.

Tegen deze achtergronden hebben we de keuzes in deze begroting gemaakt. Keuzes met betrekking tot het sociaal domein, woningbouw, de ontwikkeling van het Floragebied, bereikbaarheid en energietransitie. Daarmee geven we onze koers aan voor 2022. Een koers waarin we ons rekenschap geven van de huidige onzekerheden en in het bewustzijn dat het kan zijn dat wijzigingen noodzakelijk zijn als de omstandigheden wijzigen. Tegelijk zijn wij van mening dat de koers ook ruimte en flexibiliteit geeft voor nadere invulling en aanpassing onderweg.

We hanteerden bij het opstellen van de Begroting 2022 de volgende uitgangspunten:
1. De Begroting 2022 moet structureel en reëel in evenwicht zijn - kortom: een sluitende Begroting 2022;
2. Wij benutten 2022 om focus aan te brengen en de zaken die we in gang hebben gezet waar mogelijk te realiseren, Daarnaast zetten we onze bestaande investeringsaanpak in het kader van crisis en herstel voort; "

Onze fractie begrijpt dat het sluitend krijgen van de begroting een enorme uitdaging is: Alles moet binnen een bepaald budget gerealiseerd worden en dat daarom scherpe keuzes gemaakt moeten worden.
Het college geeft aan dat zij geslaagd zijn om voor 2022 een sluitende begroting te presenteren.
En zo hoort het ook: Als goede rentmeesters zorgen we voor een sluitend huishoudboekje!

De woonlasten zullen minimaal stijgen. De OZB wordt verhoogd met de inflatiecorrectie.
De overige woonlasten blijven per saldo gelijk. Het beleid om de afvalstoffenheffing en de rioolheffing kostendekkend te laten zijn blijft, maar het college ziet - ondanks dat we dat nog niet realiseren - nu geen reden om deze per saldo te verhogen. Verder gaat het college niet over tot een, eerder genoemde, verdere verhoging van de lijkbezorgingsrechten van 3 x 10%. Het tekort op de dekking uit lijkbezorgingsrechten wordt vanuit de algemene middelen aangevuld.
De Christenunie-SGP fractie is hier aangenaam verrast door.

De ChristenUnie-SGP fractie kan zich in hoofdlijnen vinden in de programmabegroting 2022-e.v..

Deze beschouwing kunt u zien als onze reactie in eerste termijn op uw beleid en hoe de ChristenUnie-SGP fractie aanvullingen en vragen op de diverse programma's heeft.

1 – Veiligheid

Wat betreft de veiligheid staat voor ons als ChristenUnie-SGP de samenleving centraal. We hebben allemaal een verantwoordelijkheid. Het optreden van de overheid is daarbij zacht waar het kan en hard als het moet.
Als mensen zich niet veilig voelen, komen zij niet tot ontwikkeling. Daarom kunnen wij geweld, overlast, vandalisme, inbraak en verstoringen van de openbare orde niet accepteren.

De Prestatie-indicatoren laten veelal een dalende lijn zien. Ook laten de indicatoren in het Westland t.o.v. de landelijke cijfers een gunstig beeld zien. Daar worden wij, uiteraard, blij van maar:
Laten wij niet te vroeg juichen en blijven streven naar continuering van deze dalende cijfers.

De fractie CU-SGP Westland staat achter de plannen van het college om de financiële situatie van de reddingsbrigades van Monster en ’s -Gravenzande te verbeteren.

Wat ons betreft hanteert de gemeente een streng drugsbeleid en worden coffeeshops niet toegestaan. Gebruik, handel en teelt van soft- en harddrugs moet worden uitgebannen. De politie moet ook hard optreden tegen illegale hennepkwekerijen.
Recreatief gebruik van lachgas moet verboden worden. Lachgas is niet onschuldig, maar veroorzaakt gezondheidsschade, een toename van verkeersongelukken en maatschappelijke overlast.

De feestweken in het Westland zijn in de wijde omtrek bekend. Dat is prima om de kernen en het Westland te promoten. Wel vinden wij het belangrijk dat de feestweken een ‘dorpse’ sfeer houden. Als inwoners moeten we rekening houden met elkaar en de feesten niet laten ontsporen door overmatig alcoholgebruik, grootschaligheid en een teveel aan geluidsoverlast. Daarom zijn wij tegen verruiming van de openingstijden van de horecagelegenheden.

2 – Verkeer, vervoer en waterstaat

Mobiliteit brengt mensen bij elkaar en is essentieel om samen te kunnen leven en werken. Elke morgen is het lastig om het Westland in en uit te komen. Dit geeft ergernis en zorgt voor economische schade.

Hoogwaardig openbaar vervoer is belangrijk. Onze fractie is altijd voorstander geweest van een lightrail verbinding van het Westland met de steden Rotterdam en Den Haag. Echter; gezien de hoge kosten die de aanleg van een lightrail met zich meebrengt, zijn wij bereid over alternatieven mee te denken, bijv. aparte busbanen/snelbus. Het ontwikkelen van het gebied rond het WHC biedt hiervoor een uitgelezen kans. Wij vinden het een goede zaak dat geld beschikbaar wordt gesteld voor onderzoek naar ontwikkelingen van het Floragebied.

De fiets is een belangrijk vervoermiddel: gezond en erg milieuvriendelijk.
Wij vragen o.a. aandacht voor het realiseren van een metropolitaan fietspad Den Haag-Naaldwijk.

Door klimaatverandering krijgen we ook in het Westland steeds meer te maken met wateroverlast. Er moet meer ruimte komen voor waterberging en we willen ook burgers betrekken bij maatregelen, zoals het plaatsen van regentonnen en stimuleren dat tuinen minder betegeld worden.

3 – Economie

Het Westland staat internationaal bekend om zijn innovatiekracht. De Christenunie-SGP fractie ziet graag minder regels en meer kansen voor ondernemers, vooral in het MKB. Gezonde bedrijven zijn onmisbaar voor de toekomst. Daarom zien wij het steunen van ondernemerschap door de Gemeente graag maximaal.

Werk is voor mensen van groot belang, zowel vanwege het inkomen als vanwege het sociale netwerk en de structuur die het brengt. Dat geldt ook voor mensen die tegen beperkingen aanlopen op de arbeidsmarkt.

Niet iedereen komt eenvoudig aan werk. Daar waar dat niet lukt is extra inzet van de gemeente gewenst.

De tuinbouw vormt de economische motor van het Westland. Daardoor kan een hele keten functioneren, met toeleveranciers, handel en transport. Deze keten moet op sterkte blijven en de ChristenUnie-SGP wil deze keten een goede toekomst bieden.

Arbeidsmigranten zijn een onmisbare schakel om de tuinbouw draaiende te houden. De ChristenUnie-SGP fractie vindt dat zij recht hebben op een goede huisvesting en ziet graag dat dit op korte termijn wordt gerealiseerd.

Wij vinden dat de samenleving als geheel is gebaat bij een collectief, regelmatig rustmoment.
In een economie waarin de mensen met een baan, steeds langer moeten doorwerken, is de balans tussen arbeid en rust zeer belangrijk. Vanuit onze christelijke overtuiging is de zondag daarvoor gegeven en de aangewezen dag. Het biedt, naast de mogelijkheid van kerkgang, de mensen tijd voor gezin en sociale relaties. Graag aandacht hiervoor, met name bij het afgeven van de evenementenvergunningen (op zondagen) zodat de zondagen rustdagen kunnen blijven.
De gemeente stimuleert herstructurering en actief handhaven op strijdig gebruik van agrarische glastuinbouw- gronden.

4 – Onderwijs

De ChristenUnie-SGP fractie vindt dat ouders als eerste verantwoordelijk zijn voor de opvoeding van hun kinderen. Tegelijk spelen ook scholen een belangrijke rol. Als er problemen zijn komt het aan op samenwerking tussen het gezin (dat staat centraal), de school en zorgpartners. De kans op goede oplossingen is dan groter. Wij pleiten dan ook voor nauwe contacten tussen het Sociaal Kern Team (SKT) en de scholen, zodat tijdig ingespeeld kan worden op complexe problemen zoals eenzaamheid, huiselijk geweld en kindermishandeling.

Wij geloven dat de mensen door God zijn geschapen. Zij zijn te waardevol om in drugs, drank of gokken zichzelf, hun vrijheid en hun waardigheid kwijt te raken. Voor jongeren geldt dat des te meer. Daarom zijn we voorstander van preventieve voorlichting op middelbare scholen over de verslavende werking van alcohol, gaming, drugs en “snelle geld”. Ook moet de gemeente stimuleren dat op scholen aandacht wordt besteed aan digi-veiligheid, zodat jongeren internet en social media goed leren gebruiken en weerbaar worden tegen online criminaliteit.

Het is belangrijk dat de kennis rond de glastuinbouw binnen het Westland beschikbaar blijft en dat nieuwe kennis ontwikkeld wordt.

Het aantal laaggeletterden in het Westland is relatief hoog. Daarom staat onze fractie positief t.a.v. het faciliteren van de Taalhuisaanpak voor volwasseneneducatie en de bestrijding van laaggeletterdheid samen met de partners in Taalnetwerk Westland.

Op blz. 38 lezen we: Ontwikkeling van samenwerk- en ontmoetingsscholen, verschillende denominaties in één schoolgebouw. In hoeverre blijft de keuzevrijheid van denominatie gehandhaafd?

5 – Sport, cultuur en recreatie

Sport zorgt voor ontspanning, onderlinge betrokkenheid en gezondheid. Daarom ziet de ChristenUnie-SGP fractie graag dat de gemeente sport op school blijft stimuleert. Sportclubs verdienen om deze reden bescheiden steun. De gemeente dient zorg te dragen voor goede accommodaties. T.a.v. uitbreiding zijn wij kritisch, temeer omdat de trend is dat steeds meer inwoners individueel sporten en zich in mindere mate aansluiten bij een vereniging.

Het strand is een belangrijke plek voor Westlanders om lekker uit te waaien en rust te vinden. Daar kunnen we van Gods schepping genieten. Hetzelfde geldt voor het recreatieve groen dat het Westland

kent. Daarom zijn we voorstander van goede faciliteiten (zoals parkeergelegenheid en bescheiden horecavoorzieningen) waar recreatie mogelijk is. Wij vinden samenwerking met de gemeente Midden-Delfland bij recreatieve voorzieningen van wezenlijk belang.

De ChristenUnie-SGP fractie blijft aandacht vragen voor uitbreiding van het aantal boothellingen. De aanleg van vaar- en kanoroutes kan (mede)gefinancierd worden door private partijen.

6 – Sociaal domein

In onze Westlandse samenleving moet iedereen kunnen meedoen vanuit de kracht en talenten die hem of haar geschonken zijn. Wij denken dat sterke gezinnen belangrijke bouwstenen zijn voor onze maatschappij. Niet alle zorg kan door de overheid gerealiseerd worden; waar het kan moeten we daarom voor elkaar zorgen. De gemeente springt bij waar het nodig is.

Extra aandacht voor gezinnen die langdurig ondersteuning ontvangen is belangrijk. Zo willen we eraan bijdragen dat armoede van ouders op kinderen voorkomen wordt. Daarbij heeft de gemeente Westland de taak om als ondersteuner en regisseur concrete afspraken te maken met partners als Schuldhulpmaatje Westland, de Voedselbank, het maatschappelijk werk en kerken. We vinden het belangrijk dat er structureel overleg is tussen de gemeente en de Westlandse kerken (met name met de diaconieën) om hen een volwaardige plaats te geven in de sociale structuur van de Westlandse kernen.

Wij zien het belang van integrale aanpak schuldhulpverlening. Goed dat uitvoering gegeven wordt aan de mede door ons ingediende motie om een convenant af te sluiten met verschillende partners om in een zo vroeg mogelijk stadium schulden aan te pakken.

Sport en bewegen voor ouderen moet een speerpunt zijn in het gemeentelijke sportbeleid.
Ook wil de ChristenUnie-SGP dat ouderen vanaf 75 jaar standaard een bezoek krijgen vanuit het wijkteam of welzijnsorganisaties, om zo verborgen problemen – zoals eenzaamheid – op te sporen. Daarbij moet zingeving in de gesprekken met ouderen met een zorgvraag een bespreekbaar onderwerp zijn. Zo nodig maakt de gemeente hiervoor gebruik van de deskundigheid van kerken en andere religieuze organisaties.

Het college stelt voor toch een uitgavenplafond sociaal domein vast te stellen en geen open einde regeling.
Dat vinden we niet juist. Uiteraard dienen de inwoners wel de zorg te krijgen die zij nodig hebben. Graag een reactie hierop.

Op blz. 50 lezen we: Zo nodig inzetten van de landelijk beproefde doorbraakmethode voor de aanpak van multi – problematiek:
Wij vinden dit belangrijk en willen dat het college hiermee aan de slag gaat. Het is de frustratie van sociaal werkers: je ziet een snelle en effectieve maatwerkoplossing voor het probleem van een cliënt, maar je onorthodoxe aanpak strandt in een moeras van wetten en bureaucratische bezwaren.
Met de Doorbraakmethode (DBM) kun je de wet weer echt als instrument inzetten; om dingen voor elkaar te krijgen waarvan je in eerste instantie dacht dat het niet kon of mocht. Feitelijk laten die wetten namelijk veel meer ruimte dan de gemiddelde professional denkt.

Op blz. 161 lezen we iets over de herontwikkeling Naaldhorstlocatie: wat is de stand van zaken? Gezien het grote tekort aan verpleeghuisbedden willen wij het college vragen druk uit te oefenen naar Pieter van Foreest.

7 – Volksgezondheid en milieu

Mensen zijn onderdeel van een prachtige schepping waarvan het bestaan in Gods handen ligt. De fractie ChristenUnie-SGP wil krachtig inzetten op de hoopvolle en noodzakelijke beweging die gaande

is naar een groene, duurzame economie die zich houdt aan de grenzen van de aarde en aan de norm van ecologische en sociale gerechtigheid.
Steeds meer mensen werken actief aan een beter milieu. Wij willen dat de gemeente duurzame stappen sterker gaat ondersteunen met voorlichting en subsidies.
Meer Westlanders met preventieprogramma's informeren over hoe zij gezond kunnen leven zien wij als essentieel voor een gezonde samenleving.
Het Westland is, door de ligging aan de kust, gezegend met een mooi strand en een prachtig duingebied. De Westlandse kustlijn is onderdeel van het Nationaal Park Hollandse Duinen. De hoeveelheid groen en natuur binnen onze gemeente is echter onvoldoende.
Wij streven naar een realistisch groenbeleid en denken hierbij aan meer bomen langs doorgaande wegen en de aanleg van minibossen (tiny forests).

8 – Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing
Veel jongeren hebben moeite met het vinden van een betaalbaar huis. De bouw van echt betaalbare woningen is nodig om te voorkomen dat jongeren het Westland verlaten. De ChristenUnie-SGP fractie wil dat de gemeente veel meer ruimte geeft aan Tiny Houses. Deze zijn flexibel, betaalbaar en goed voor het milieu. De gemeente heeft een eerste aanzet hiertoe gegeven, maar dat gaat ons niet ver genoeg. Ook in onze gemeente neemt het aantal ouderen toe. Voor hen moeten levensloopbestendige en betaalbare woningen gebouwd worden. Voor ouderen en anderen die minder mobiel zijn, worden de looproutes naar het centrum, belangrijke ontmoetingsplekken en (zorg)voorzieningen zoveel mogelijk aangepast aan hun behoeften.

Ook voor de groep jongvolwassenen met handicap of met een psychiatrische achtergrond moeten meer aangepaste zorgwoningen komen. Wij vinden dat de gemeente in gesprek moet blijven met woningcorporaties om samen oplossingen te vinden voor deze maatschappelijke opgaven.

Bij de bouw van woningen vinden we het belangrijk als rentmeesters voor de aarde te zorgen, mede ten bate van volgende generaties. Duurzaam bouwen wil de ChristenUnie-SGP daarom stimuleren.

Wij vragen aandacht voor de leefbaarheid van de kernen en voor de sociale veiligheid van winkelstraten (denk aan wonen boven winkels). De gemeente dient faciliterend te zijn dat in de kleine kernen verschillende functies (zoals detailhandel, bibliotheek en bankautomaat) gecombineerd kunnen worden, zodat zoveel mogelijk functies in zo'n kern aanwezig blijven en leegstand voorkomen wordt.

Snelle realisatie van de centrumplannen is nodig, omdat ook die plannen bijdragen aan de leefbaarheid en vitaliteit van de Westlandse kernen. Aantrekkelijke winkelkernen bevorderen het leefgenot.
Er zijn allerlei praktische overwegingen om als Westland huisvesting voor arbeidsmigranten te faciliteren: Voor de Christenunie-SGP fractie zijn er ook principiële overwegingen.
De Bijbel is in zowel oude als nieuwe testament zeer eenduidig over de zorg voor vreemdelingen: Zorg goed voor ze en stel ze niet achter.
Jezus zelf geeft aan dat onze naaste niet alleen in onze vriendenkring te vinden is.

Op blz. 60-61 lezen we: De woonlasten voor eenpersoonshuishoudens en tweepersoonshuishoudens zijn de afgelopen 7 jaar in Westland met resp. 26,4% en 22,2% gestegen tegenover een landelijke stijging van 16,9% en 16,2%. Hoe staat het college hier tegenover?

9 – Bestuur en ondersteuning
Als christen staan wij voor kernwaarden als rechtvaardigheid, integriteit en transparantie. Een politieke en ambtelijke cultuur op basis van deze waarden vinden wij belangrijk**.** De gemeente is er voor de Westlanders en niet andersom. De samenleving staat bij ons centraal.

Wij waarderen de kracht van de samenleving en geven graag ruimte aan burgerinitiatieven op het gebied van duurzaamheid, energie, zorg, lokale economie en wijkbeheer.

Onze fractie wil externe inhuur zoveel mogelijk beperken. Wij begrijpen dat we te maken hebben met een overspannen arbeidsmarkt, maar hebben wel een vraag m.b.t. een opmerking uit de begroting (blz. 110): waar hangt het van af dat de posities die ingevuld zijn met externe krachten later zo mogelijk alsnog ingevuld worden door vaste medewerkers, m.a.w. wat zijn de onzekere factoren?

Tenslotte

Ik kom toe aan de afronding. Onze ChristenUnie-SGP-fractie wil alle medewerkers bedanken die zich hebben ingezet voor de gemeente, voor het welzijn en de veiligheid van onze burgers.

Dank ook aan de mantelzorgers en vrijwilligers in onze gemeente, die op de één of andere manier betrokken zijn bij de hulp aan hun hulpbehoevende familielid of medeburger.

Om alle ideeën uit uw werkprogramma goed af te ronden, zal nog veel werk verzet moeten worden. Wij wensen het college en haar ambtenaren veel wijsheid, inzicht en Gods onmisbare zegen toe. Zodat het onze gemeente en haar burgers goed mag gaan.